

[A G E N D A 2 1 B C N]

escoles+sostenibles

Notícies

Notícies núm. 13, any 8. Març 2009.

SUMARI

INFORMACIÓ DE L'AGENDA 21 ESCOLAR

Reunions informatives per a centres nous
Material de suport del programa
Què es comenta sobre les activitats realitzades?
Breus

LES ESCOLES DIA A DIA

Escola d'EE Barcanova
Fundació EIR-EI Niu
CEIP Mercè Rodoreda
EBM Les Quatre Torres
Parvulari Sant Marc
Escola Vedruna-Àngels
CE San Francisco

EL CALAIX DELS ALUMNES ...

CEIP Aiguamarina
CEIP Mestre Enric Gibert
Escola Guinardó
Escola Fàsia de Sarrià

FENT XARXA

CEIPM Els Pins: Fòrum d'Escoles Verdes
Horta-Guinardó: Sostenibilitat, una resposta compartida: L'aigua al segle XXI

RECURSOS

Sobre consum i sobirania alimentària
Sobre biodiversitat: darreres novetats del SDEA, migracions d'ocells i explorar el fons marí
Sobre energia

US INVITEM A ...

• **INFORMACIÓ DE L'AGENDA 21 ESCOLAR**

Reunions informatives per a centres nous

Els dies 4 i 25 de març s'han dut a terme les reunions informatives pels **centres interessats en participar per primera vegada** al programa A21E pel curs 2009-2010. Hi han assistit **58 persones** de **40 centres educatius** de la ciutat. Ens fa molta il·lusió que el programa continuï despertant tan d'interès en la comunitat educativa! i estem convençudes de que una de les raons és el que les persones que ja esteu en

projectes d'A21E transmeteu a col·legues i persones conegudes. La darrera **reunió informativa** tindrà lloc el proper **20 d'abril a les 18h** al **CRBS**.

Material de suport del programa

Al tercer trimestre ja tindrem el **material didàctic** en format *PDF*. Aquest pretén acompanyar als centres participants en la posada en pràctica de la proposta metodològica així com suggerir un ventall de possibilitats per l'execució del vostre projecte contextualitzat al parc.

L'estructura i la redacció de les activitats i accions és prou plàstica i flexible per adequar-se a diferents contextos i a diverses realitats educatives.

Aquests material s'anirà enriquint de les diverses **experiències** realitzades aquests cursos i al setembre se'n farà una publicació.

Què es comenta sobre les activitats realitzades?

<p>Reunions d'intercanvi i d'orientació per fer la memòria</p> 	<p>Hem pogut compartir la gran diversitat d'experiències que hem posat en marxa durant aquest primer curs. El més sorprenent ha estat comprovar que es poden trobar mil i una estratègies per tirar endavant una mateixa iniciativa. I que davant d'un problema ambiental no hi ha solucions ni millors ni pitjors sinó solucions òptimes per a cada centre, cada context, cada moment. Així mateix vàrem poder aclarir dubtes sobre com fer la memòria i veure-la com una oportunitat extraordinària per a reflexionar conjuntament sobre el procés viscut.</p>
---	--

Breus

<p><i>Pels centres que heu demanat compostador</i></p>	<p>Us recordem que el dijous 2 d'abril de 9.00 a 11.00 es farà aquí al CRBS la sessió de formació i el lliurament dels compostadors que heu demanat. Us explicarem com muntar-lo i com iniciar el compostatge.</p>
<p><i>Pel professorat interessat en cursos d'estiu</i></p>	<p>Ja es pot consultar de l'aula d'estiu 2009 del programa de formació ambiental del CENEAM (Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino): http://www.mma.es/portal/secciones/formacion_educacion/formacion/formacion_ceneam/aula_verano/index.htm</p>

• LES ESCOLES DIA A DIA

El claustre de l'**Escola d'EE Barcanova** ens envia aquesta bonica imatge plena de significat per l'escola: *el darrer any de l'escola Barcanova, una tórtora ha decidit crear una nova vida al nostre balcó. Gràcies tórtora, per donar-nos aquesta esperança que tant necessitem!*

A educació infantil de la **Fundació EIR-EI Niu** ens hem iniciat en la jardineria. Hem estudiat les plantes, les seves parts, què necessiten per créixer i hem plantat enciams, mongetes i lleties. Més endavant plantarem tomaqueres i qui sap si ens podrem fer una bona amanida. Hem après que les plantes necessiten terra, aigua i sol. Ho hem fet a partir de contes, fitxes, murals, trencaclosques i l'experiència ha agradat a tothom!

Hola a tothom des del **CEIP Mercè Rodoreda**! Hem collit les verdures d'hivern i estem molt contents de la nostra collita. A més, hem preparat la terra per tornar a plantar verdures i sembrar patates.

El **vermicompostador** va arribar a l'**EBM Les Quatre Torres** ara farà un any. Des del mes de setembre ens vàrem proposar de **descobrir el món dels cucs** amb els infants de 2-3 anys: demanem a les cuineres que ens guardin els residus; els nens i nenes en petits grups s'encarreguen de **donar menjar trossetat als cucs** (perquè tenen un boca molt petita) utilitzant diferents tècniques: **aixafar, desfer, trencar amb els dits**, etc. El dia de la plantada presentem els cucs a les famílies i repartim el compost per les plantes.

construïda amb fustes i caixes de vi reutilitzades!

Haig de reconèixer que la germinació d'una llavor sempre m'ha semblat un fet "miraculós". Aquesta vegada, quan he vist germinar els alls, he tingut la mateixa sensació. Oi que sembla cosa de màgia? Elisenda Fusté, de l'**Escola Vedruna-Àngels**

Al **CE San Francisco** hem elaborat **sabó per a la roba amb olis reciclats**, suavitzant, sosa càustica i detergent. També hem fet una pràctica **de crear cosmètics** amb vaselina, oli d'avellanes, parafina, ombra d'ulls i diferents recipients reciclats per l'alumnat.

Des del **Parvulari Sant Marc** ens envien unes fotos de la cuineta

• EL CALAIX DELS ALUMNES ...

*Els alumnes de 2n del **CEIP Aiguamarina** vam fer sabó amb oli usat de la cuina del menjador. Al principi sortia fum, després era com una pasta i quan es va refredar va quedar dur.*

Aquest curs el **CEIP Mestre E. Gibert** participem per primera vegada a l'A21E i hi hem dedicat les **jornades pedagògiques** d'aquest any. Durant una setmana, tota l'escola hem fet tallers molt interessants i divertits. Hem après molt sobre reciclar, reutilitzar, reduir el consum, ... En aquests tallers hem fet cotxes solars, sabó ecològic, puding de pa sec, recicla-jocs, etc. Podeu veure-ho tot a la pàgina web de la nostra escola: <http://www.xtec.cat/ceipmestregibert> Alumnat de la Comissió Coordinadora.

A l'**Escola Fàsia de Sarrià** hem iniciat l'hort escolar. Per a la construcció hem utilitzat caixes de plàstic cobertes amb geotèxtil (làmines de feltre foradat). Les verdures conreades (bledes, col, enciams -llarg, meravella i roure-, cebes i calçots) van creixent. Tot l'alumnat hem col·laborat a la construcció i preparació de les caixes de cultiu. Tanmateix desenvolupem feines de manteniment, cura de l'hort, ... **participant-hi tota la comunitat educativa**... Dotarem el nostre hort d'un sistema de reg programable, que possibiliti el seu manteniment durant els períodes de vacances, així com l'aprenentatge lligat a aquesta eina tecnològica.

Som els nens i nenes de 5è de l'**Escola Guinardó**. Aquest curs hem estrenat l'hort i n'estem molt contents i contentes. Cada setmana dediquem una estoneta a tenir cura del que hi tenim plantat, a omplir el compostador, a regar la resta de les plantes de l'edifici i a mantenir al dia el **bloc de l'hort**. Si hi entreu veureu les fotos i els resums que hi pengem: <http://blogs.fundaciontrams.cat/hortguinardo/>

• FENT XARXA

La Sara, mestra del **CEIPM Els Pins** explica: *Va ser molt emocionant anar al **Fòrum d'Escoles Verdes**: des d'agafar el metro, el tren, veure els paisatges i els petits pobles que anàvem travessant, arribar a Sabadell una petita ciutat desconeguda per a ells, recollir la documentació, assistir a la benvinguda de les autoritats, votar un dels dibuixos que hi havia a l'exposició, veure els objectes que havien fet altres escoles amb material reciclat, esmorzar- s'havien portat carmanyoles amb el seu esmorzar-, anar a visitar la masia i veure els animalets, fixar-se en el què menjaven, compartir amb companys/es d'altres escoles les experiències, prendre notes per agafar idees que podem fer servir a la nostra escola, dinar un dinar boníssim en unes taules que "semblava que estiguéssim en una boda" (Anna), continuar compartint experiències "això és una oportunitat única a la vida " (Leia) i de tornada una mica de pluja i un cop al tren ordenar els apunts ... fins que vam arribar a l'escola en la que ens esperaven les famílies, "que ja estan aquí" va dir un pare amb alegria només veure'ns arribar. En fi una experiència molt enriquidora per a totes nosaltres.*

Sostenibilitat, una resposta compartida: L'aigua al segle XXI

Aquesta proposta neix com a iniciativa dels **Serveis Educatius i Serveis Personals d'Horta Guinardó**, amb la voluntat que es converteixi en un cicle d'activitats anuals. Cada curs s'aprofundirà sobre un tema, l'**aigua** és l'escollit enguany i va adreçada a l'alumnat i professorat de 2n cicle d'ESO dels centres d'Horta-Guinardó i als socis del *Casal de Gent Gran de la Vall d'Hebron*. Es realitzarà al Casal de Gent Gran (C/ Arquitecte Moragas), **del 20 al 30 d'abril**. S'ofereix:

1. Materials d'*Unescocat*: exposició (*L'aigua al segle XXI*) i el documental (*El somni de l'aigua*)
2. Visites al Casal de Gent Gran de la Vall d'Hebron que aprofita les aigües pluvials per al rec de l'hort.
3. Passejada guiada entre gent gran i alumnes.
4. Espai de debat i trobada amb els socis del Casal de gent gran de la Vall d'Hebron i alumnes de secundària.

Per més informació i inscripcions: crp-horta-guinardo@xtec.cat

• RECURSOS

Darreres novetats del Servei de Documentació d'Educació Ambiental

El jardín viviente (4DVD): Sèrie documental formada per dotze capítols que presenta la vida animal existent en el jardí. S'observa el comportament dels animals: insectes i altres invertebrats, ocells, amfibis, rèptils i petits mamífers.

La meva primera guia sobre l'hort urbà (de J.M. Vallès): Adreçat a nens i nenes, aquesta guia mostra com es pot conrear en recipients petits tota mena d'hortalisses (tomàquets, enciams, espinacs, mongetes tendres, etc.). Inclou consells per a la sembra, calendaris de cultius, trucs per combatre plagues i malalties, i fitxes d'hortalisses per a totes les èpoques de l'any.

Sobre consum i sobirania alimentària

El consorci format per SODEPAU (*Solidaritat pel Desenvolupament i la Pau*) i EdPAC (*Educació per a l'Acció Crítica*) ofereix, gratuïtament, l'activitat **Menjar-se el món** als instituts: ESO, batxillerat, cicles formatius i a les escoles d'adults. La proposta desenvolupa les següents temàtiques: **comerç just, consum responsable, sobirania alimentària i el rol de les grans superfícies**. Per més informació: Anna Larrull, Tel.: 93 301 01 71, a l'adreça-e: estadesmed@sodepau.org

S'ha publicat el llibre **Consumir menos, vivir mejor. Ideas prácticas para un consumo más consciente**. També es pot descarregar gratuïtament al blog: http://www.nodo50.org/consumirmenosvivirmejor/?page_id=43

A sol i serena: dones, món rural i pagesia, és un llibre que descriu què significa ser dona i viure en un entorn rural a Catalunya en l'actualitat i fa una anàlisi de la situació de les **dones en el món rural** aprofundint en el grup de les que tenen com a projecte de vida la **viabilitat productiva de l'agricultura**. Trobareu la versió digital a: http://www20.gencat.cat/docs/icdones/02%20Serveis/Documents/Arxius/pub_quadems12.pdf

Sobre biodiversitat

Les **migracions d'ocells** al nostre país, per internet:

Recerca en Acció i l'*Institut Català d'Ornitologia* segueixen els moviments d'ocells que passaran per casa nostra aquesta primavera. La web ofereix una aplicació interactiva que ensenya a distingir el cant de d'ocells diferents. http://www.recercaenaccio.cat/agaur_reac/AppJava/ca/index.jsp

Una iniciativa d'estudi dels ocells i el medi urbà basada en la participació ciutadana i en el **seguiment dels nius d'oreneta cuablanca** dels pobles i ciutats de Catalunya: <http://www.oreneta.cat/>

Explorar el **fons marí** i més

Virtual Ocean és un programa de **topografia submarina**. El fons marí és un domini poc explorat; només en coneixem un 10%, i encara gràcies a les

empreses petrolíferes, que són les úniques que l'investiguen. Internet ens ofereix alguns programes per a veure com és; d'aquests, el més complet aparegut fins avui és *Virtual Ocean*: <http://virtualocean.org>

Es pot contemplar el fons marí de tot el planeta, fins i tot el dels pols, i n'hi ha sengles versions per als principals sistemes operatius, *Linux*, *Mac* i *Windows*. La finalitat de l'aplicació és, segons els creadors, formativa i investigadora.

Sobre energia

Projecte Catalunya cuina amb el Sol. Per conèixer el projecte i la programació d'activitats previstes durant els propers mesos a diferents llocs de Catalunya podeu connectar amb el web:

<http://www.ecoterra.org/articulos146cat.html>. Per obtenir més informació podeu contactar amb Thaïs Borri Tel.: 93 601 16 36, adreça-e: ecoterra@ecoterra.org

• US INVITEM A...

... participar a **Bioimatges 2009**, concurs organitzat per la *Comissió de Biòlegs Docents del Col·legi de Biòlegs de Catalunya* dirigit a tots els alumnes de secundària i primària (cicle mitjà i superior) i al seu professorat. La finalitat és disposar d'una col·lecció de fotografies de temàtica biològica per als i les docents i per l'alumnat. La col·lecció es podrà consultar a través de la web <http://www.bioimatges.net>. També es prepararà una **exposició itinerant de fotografia biològica** per instituts, facultats de Biologia, col·legis professionals i altres entitats culturals que hi estiguin interessades. **El termini de presentació és el 30 d'abril** (més informació a la web).

... apuntar-vos a les properes activitats del **Centre de Recursos Barcelona Sostenible**. Aquest trimestre són propostes per conèixer més la **biodiversitat** de la nostra ciutat. Les activitats són gratuïtes i requereixen una inscripció prèvia. Més informació i inscripcions: <http://www.bcn.cat/agenda21/crbs>, recursos@bcn.cat, tel. 93 237 47 43.

- Divendres **17 d'abril**, de 10 a 11 h. **La teulada fotovoltaica de l'Ajuntament de Barcelona**. Visita guiada. **Inscripcions a partir del dia 3 d'abril.**
- Dissabte **18 d'abril**, de 10 a 13 h. **Les plantes útils i medicinals de Montjuïc**. Recorregut botànic per la muntanya de Montjuïc. **Inscripcions a partir del dia 3 d'abril.**
- Dimecres **22 d'abril**, de 17 a 18.30 h. Visita a l'**hort urbà de Can Mestres**. **Inscripcions a partir del dia 8 d'abril.**
- Diumenge **26 d'abril**, de 9.30 a 14 h. **Com canten els ocells? De la refilada anònima al cant conegut**. Taller per iniciar-se en el món de la descripció i la identificació dels cants dels ocells del nostre entorn. Coorganitzat amb el *Consorci del Parc de Collserola*. **Inscripcions a partir del dia 9 d'abril**

BONES VACANCES ... I BONES PASQÜES!!!

Secretaria Agenda 21 Escolar

c. Nil Fabra, 20

Tel. A21E: 93 256 25 99

Tel. CRBS: 93 237 47 43

Fax: 93 237 08 94

C/e: agenda21escolar@bcn.cat

<http://www.bcn.cat/agenda21/a21escolar>

Horaris:

Secretaria A21E

De dilluns a dijous de 8.30 a 18 h. Divendres de 8.30 h a 14.00 h

Servei de Documentació d'Educació Ambiental

Centre de Recursos Barcelona Sostenible

De dilluns a divendres de 9.30 a 14.00 h i de 16.30 a 20.00 h